

Chléb po vodě

Moje matka byla věřící, ale nikdy jsem ji neviděla číst bibli. Inu, ona byla ze staré školy, v kostelech se mluvilo latinsky, a pokud bible, tak v kraličtině, která též nebyla moc srozumitelná. Je s podivem, že Bůh vložil častokrát mojí mámě do úst moudrost, která několikanásobně převyšovala mou nezralost a nevědomost.

„Chleba po vodě – no mami, jak by se mi vrátil? Proti proudu? A kdy a od koho?“

Matka neměla pohotově náležitou slovní zásobu. Její odpověď byla krátká, stručná a nevysvětlující: „Uvidíš.“ A tím naše teologická disputace skončila.

Někde hluboko v sobě jsem ale cítila, že máma neříká žádnou hloupost. Asi má na mysli, že je dobré moc nepřemýšlet a dávat, když mám příležitost tam, kde je potřeba. Ten člověk mi to nikdy nevrátí, ale jiný dar dostanu já, od zcela jiného zdroje a z nečekaného směru. Tahle myšlenka se mi častokrát vracela, především, když jsem byla překvapivě obdarovaná, aniž jsem to dopředu tušila.

Žiju ve světě chudoby i zbujeleho bohatství, ve světě šťastných, strádajících, spokojených i věčných kverulantů. Všímám si, jestli je někde nějaká potřeba, jestli můžu něco udělat pro ty nejmenší.

Jistě, příležitostí je tolik, že se dost často modlívám a prosím za moudrost, abych své skromné majetky nerozdala zbytečně. Všímám si i toho, jakým způsobem se v tomto světě nezištně rozdává, kolik chlebů plave po proudu k potřebným. Dokud se nepídím po detailech, zdá se, že to se štědrostí lidstva není tak zlé. Jenže, někdy ty detaily moje nadšení poněkud přidusí. Je nás hodně, kteří konáme dobročinné skutky, abychom se prezentovali jako slušní lidé. Anebo, abychom za své dary obdrželi patřičnou slevu na daních. Někdy také dáváme dárky v očekávání, že od darovaných recipročně obdržíme něco jiného v přijatelné protihodnotě. Ať věřící nebo nevěřící, mnozí máme představu, že se nám naše šlechetnost nějak vyplatí, tam „nahore“ nám ji Něco nebo Někdo připočítá k dobru. Dokonce ti, kteří mají vždy po ruce bibli rádi mluví i o tom, že si v nebi shromažďujeme poklady. Pohříchu se málokdy starají o to, aby pravice nevěděla, co dělá levice.

V jedenácté kapitole knihy Kazatel je přislíbeno: chléb, který posíláš po vodě, se ti jednou vrátí. Jednou. Po vodě. Jak nejisté!!! Jenže právě ta nejistota je jediná a zároveň postačující podmínka uvozující smysl dobrých skutků. Chléb je dobrý a životodárný. Pošlu-li ho „po vodě“, tedy cestou naprosto nejistou, proto, aby doplul do cíle (k potřebnému člověku nebo ptákům nebo rybám), dělám to ráda, a tedy z lásky, pokud mi tedy ten chléb do vody omylem neupadne. Dělán-li to proto, že mám chleba nadbytek a nevím, co s ním, nahore se to taky nezapočítává. Možná by se nahore mohlo započítat, když pošlu po vodě poslední krajíc... Ale upřímně – nebudu očekávat, že se mi těch krajíců vrátí aspoň deset?

Tady už je zase ve hře rozum a cit, možná i pýcha a předsudek. Bojím se, že jsme nepoučitelní.

Upírám oči proti proudu řeky života a čekám na ty své krajíce. Jenže za prvním veršem je ještě druhý. Vypadá takhle:

2 Rozdej svůj díl mezi sedm, ba i osm, nevíš, co zlého se na zemi stane.

Ale, Kazateli, který jsi autorem, ty jsi tenkrát, když jsi psal tuhle kapitolu netušil, že bude inflace, raketové zdražení energií, nezaměstnanost, nouze nejnuznějších a i chudoba těch, kteří ještě nedávno nestrádali. A pokud jsi to věděl, tak mi pověz, proč se mám zrovna já za ekonomické krize

vzniklé pandemií a brutální lidskou hamižností zabývat úvahou, na kolik dílů rozdat co mi spravedlivě patří?

A co vlastně je v takové krizi ta pravá bohoslužba?

Obávám se, že brzy přijde chvíle, kdy se na prahu mého pohodlíčka zastaví Duch svatý a zeptá se, jestli vím o těch lidech, které On miluje stejně jako mě, a kterým se nedostává chleba. A já si uvědomím, že ano, nedaleko ode mne, po proudu jsou vyhladovělí lidé, vděční i nevděční a že jim jen chléb může zachránit život. A vzpomenu si, že i můj příběh je o tom, že mi někdo, kdo je pramenem i chlebem, zachránil život a nasýtil mě, když jsem hladověla.

Delicie Nerková, listopad 2021

Citát: Bible, kniha Kazatel

Kapitola #11

1 Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš.

2 Rozdej svůj díl mezi sedm, ba i osm, nevíš, co zlého se na zemi stane.